

IMPORTANT: Pentru obținerea de informații suplimentare pot fi consultate paginile web:

- www.mmuncii.ro -Ministerul roman al Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice;
- www.meyss.es -Ministerului Muncii și Securității Sociale din Spania;
- www.europa.eu/eures -portalul EURES al mobilității europene pentru ocuparea forței de muncă.

CONFLICTE DE MUNCĂ

În cazul apariției unor **conflicte de muncă** cetățenii români se pot adresa următoarelor instituții:

- **Inspeția Muncii și Securității Sociale** spaniolă (*Inspección de Trabajo y Seguridad Social*) - la sediul central sau la direcțiile teritoriale și provinciale.
Sediul Central: Calle Agustín de Bethancourt, 4, 28003 – Madrid
Tel: 0034 91 363 00 00
Fax: 0034 91 363 0678
Site: <http://www.empleo.gob.es/ITSS>
- Celei mai apropiate unități a **Poliției Naționale** (în orașe) sau **Comandamentului Gărzii Civile** (la sate)
www.interior.gob.es
- **Filiala sindicatului** la care sunt afiliați, ai căror juriști și avocați îi pot consilia și le pot apăra interesele (*UGT - Unión General de los Trabajadores*: www.ugt.es / *CC.OO - Comisiones Obreras*: www.ccoo.es).
- **Tribunalului social (Juzgado de lo Social) competent teritorial**
<http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/es/1215197982704/EstructuraOrganica.html>
- **Ambasada:** de asemenea, este recomandabil ca despre aceste demersuri să fie informat și Biroul de muncă și afaceri sociale din cadrul Ambasadei României de la Madrid.
Datele de contact ale atașatului pe probleme de muncă și sociale din cadrul Ambasadei României:
e-mail: madrid.social@mae.ro
Tel. (+34) 913 507 356

ATENȚIE: Nerespectarea legislației muncii constituie infracțiune și are consecințe atât pentru angajat, cât și pentru angajator!

Alte informații utile:

ASISTENȚĂ MEDICALĂ

- Persoanele care nu sunt salariate, nici lucrători independenți (*autónomos*) sau titulare ale unei pensii, nici membri de familie ai unei persoane care face parte dintr-una din categoriile menționate, **NU sunt protejate de dispozițiile comunitare în domeniul securității sociale**, deci **nu pot beneficia de asistență medicală gratuită** acordată în Spania, decât dacă au rezidența legală în Spania și prezintă o adeverință privind veniturile din România, obținută de la Administrația Financiară din România și o adeverință de la Casa de Asigurări de Sănătate privind lipsa unei asigurări de sănătate în România.
- Este important ca la plecarea din țară, dacă nu au deja un contract de muncă asigurat, cetățenii și membrii de familie ai acestora să solicite **card-ul european de asigurare de sănătate**, care le poate asigura asistența medicală până în momentul angajării în Spania și al cotizării la sistemul spaniol de securitate socială (valabil 1 an).
- **Atenție:** deciziile privind procentul (gradul) de invaliditate sunt luate conform legislației naționale, de către instituțiile naționale ale fiecărui stat, existând diferențe considerabile între criteriile de stabilire a procentului (gradului) de invaliditate definite în legislațiile naționale ale statelor membre UE. Dispozițiile comunitare nu armonizează sistemele naționale de securitate socială, ci se limitează la a le coordona.
- În cadrul prestațiilor de securitate socială **nu sunt incluse și cheltuieli** pe care le-ar presupune repatrierea corpului neînsușit **în caz de deces**, pentru aceasta fiind necesară o asigurare specifică.

ATENȚIE: Rezidența legală, necesară pentru a beneficia de anumite drepturi (cum ar fi asistența medicală sau ajutoarele sociale), **presupune înscrierea în Registrul Central al Cetățenilor Străini** și eliberarea certificatului de rezidență, nu doar consemnarea domiciliului în Registrul Municipal. („*empadronamiento*”).

Membrii de familie ai lucrătorului migrant au, de asemenea, obligația de a se înscrie în Registrul Central al Cetățenilor Străini, dacă locuiesc în Spania.

AMBASADA ROMÂNIEI
în Regatul Spaniei

Avda. Alfonso XIII, no. 157, 28016, Madrid
Tel: 0034-91-350 18 81;
Fax: 00 34-91-345 29 17
E-mail: secretariat@embajadaderomania.es
Web: <http://madrid.mae.ro>

GHIDUL
lucrătorului român
în Spania

De la data de 1 ianuarie 2014 **Spania ridică restricțiile pe piața muncii pentru cetățenii români**. Aceasta înseamnă că, în conformitate cu principiul egalității de tratament, cetățenii români au dreptul de a obține un loc de muncă în condiții egale cu cetățenii spanioli în orice domeniu (atât ca angajați, cât și ca lucrători pe cont propriu – „*autónomos*”).

Înscrierea ca persoană în căutare de loc de muncă și înregistrarea contractului de muncă se fac în baza documentului național de identitate valabil sau permisului de rezidență, obligatoriu după cel mult 3 luni de ședere în Spania. Conform prevederilor Directivei privind drepturile de ședere ale cetățenilor din UE (Directiva 2004/38/CE), **lucrătorii migranți sunt obligați să se înregistreze la autoritățile competente**, în funcție de durata contractului de muncă, astfel:

1. în cazul în care lucrătorul vine cu un **contract de muncă pentru o perioadă de mai puțin de trei luni**, nu sunt necesare nici un fel de formalități de ședere; este suficient să dețină pașaportul sau, după caz, documentul de identitate în vigoare, în care să figureze cetățenia;
2. pentru o **perioadă de ședere pe teritoriul spaniol mai mare de trei luni**, are obligația să solicite personal înregistrarea în Registrul Central al Cetățenilor Străini/ *Registro Central de Extranjeros*, la Oficiul pentru Cetățenii Străini/ *Oficina de Extranjeros* (în lipsa acestuia, la Comisariatul Provincial de Poliție/ *Comisaría Provincial de Policía*) din provincia unde dorește să rămână sau să locuiască (www.interior.gob.es). În certificatul eliberat vor figura: **numele, cetățenia, domiciliul și numărul de identificare (NIE)** în baza căruia se va putea cotiza și pentru asigurările sociale.

RAPORTURI DE MUNCĂ

Raportul de muncă angajat-angajator este reglementat în Spania prin Constituție, Codul Civil, Codul Muncii (*Estatuto de los trabajadores*) și contractele colective de muncă.

Contractele se încheie pe durată nedeterminată sau determinată, cu normă întreagă sau timp parțial de lucru.

În Spania există *diferite convenții colective de muncă* în funcție de zonele geografice și de activități. Din acest motiv, nu întotdeauna condițiile de muncă ale lucrătorilor din provincii diferite sunt aceleași.

Salariul acordat angajatului **nu poate fi mai mic decât salariul minim interprofesional** stabilit de Guvern pentru anul în curs pentru munca pe timp complet.

Înainte de începerea activității lucrative, **angajatorul trebuie să înscrie angajatul ca salariat al său la sistemul de securitate socială spaniol** (Seguridad Social: www.seg-social.es) pentru ca ulterior acesta să poată beneficia corespunzător de drepturi în caz de șomaj, boală, accidente, maternitate, pensie, invaliditate, prestații pentru deces și urmași.

ATENȚIE: Verificați dacă angajatorul v-a înscris în sistemul de securitate socială (solicitare de "vida laboral"):
www.seg-social.es

ȘOMAJ

Pentru a beneficia de **prestațiile pentru șomaj**, un lucrător trebuie să cotizeze la sistemul de securitate socială cel puțin 360 zile în ultimii 6 ani, pentru această perioadă minimă de cotizare având dreptul la plata prestațiilor timp de 4 luni. Perioada maximă de plată a prestației pentru șomaj este de 24 luni.

Pentru obținerea prestației pentru șomaj lucrătorul trebuie să se adreseze Serviciului Public de Ocupare spaniol (SPEE/INEM: www.sepe.es), sau filialele regionale a acestuia, în maxim 15 zile de la încheierea relației de muncă (excepție cazul de demisie).

ATENȚIE: În cazul părăsirii teritoriului spaniol, pentru a primi în continuare ajutorul de șomaj la care are dreptul în Spania, lucrătorul **trebuie să anunțe Serviciul Public de Ocupare spaniol (SPEE/INEM)** înaintea plecării și apoi, în termen de 7 zile, să contacteze agenția de ocupare din țara în care se deplasează (în România, Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă-ANOFM: www.anofm.ro), pentru a se înscrie ca persoană care caută activ un loc de muncă.

PENSIE

Lucrătorii care își încetează activitatea profesională și îndeplinesc cerințele prevăzute de lege pot beneficia de **pensionare parțială, anticipată sau pentru limită de vârstă**.

Pentru a avea drept la plata pensiei, persoana trebuie să fi contribuit cel puțin 15 ani. Pentru a primi o pensie integrală, un lucrător trebuie să fi plătit contribuții pentru pensie 35 de ani.

În vederea stabilirii perioadelor în care un lucrător beneficiază de dreptul la prestații contributive și a stabilirii pensiei comunitare, acesta beneficiază, la împlinirea vârstei de pensionare, de **aplicarea principiului totalizării drepturilor obținute în alte state membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European** în care a cotizat pentru securitatea socială, fiecare țară acordând lucrătorului suma la care are dreptul ținând cont de cotizațiile realizate pe teritoriul său.

INDEMNIZAȚIA PENTRU COPIII MINORI (ALOCAȚIA)

Pentru copiii aflați în întreținere, lucrătorul poate beneficia în Spania de **indemnizația pentru întreținerea copilului**, în cazul în care venitul anual pe familie este mai mic decât cuantumul stabilit anual de legislația spaniolă sau poate beneficia de **alocația** acordată în România, cu condiția prezentării dovezii din care să reiasă că nu are drept să primească prestația similară în Spania (Formularul E 411 sau o adeverință eliberată de INSS), unde are obligația să solicite prima dată acordarea dreptului.

Statul spaniol **nu** oferă alocație pentru toți copiii, acordarea indemnizației fiind condiționată de venitul anual al familiei.

EDUCAȚIE

Copiii lucrătorului au dreptul la educație în Spania în aceleași condiții ca și copiii cetățenilor spanioli. Aceștia vor beneficia, de exemplu, de dreptul la tratament egal privind acordarea burselor de studiu.

Învățământul este, ca și în România, obligatoriu și gratuit. Până în clasa a noua, pentru înscrierea la școală nu este nevoie de acte traduse și legalizate care să ateste situația școlară, repartizarea fiind făcută doar în funcție de vârsta copilului și de domiciliul.

FORMULARE EUROPENE

Pentru obținerea în Spania a anumitor drepturi se aplică **principiul totalizării perioadelor sau al exportului de prestații**, ceea ce face necesară corespondența între instituțiile omoloage din cele două state, pentru recunoașterea și stabilirea acestora, prin intermediul **formulelor europene**, care conțin informații necesare pentru a determina și atesta drepturile lucrătorului.

Înainte de a pleca, lucrătorul trebuie să ceară instituțiilor competente să îi furnizeze formularele adecvate. Instituția din Spania are și posibilitatea să comunice direct cu instituția competentă din România pentru a obține informațiile de care are nevoie, furnizate prin formulare, respectiv:

Formularele pentru detașări în străinătate și drepturi la prestații de sănătate și de maternitate: sunt eliberate de Casa Națională de Pensii Publice (CNPP) și de Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS), în funcție de situație;

Formularele pentru calculul și plata pensiilor: sunt eliberate de Casele Județene de Pensii respectiv Casa de Pensii a Municipiului București (CJP/CPMB), după caz;

Formularele pentru dreptul la prestații de șomaj: sunt eliberate de Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM) respectiv a Agenția Municipală pentru Ocuparea Forței de Muncă București, după caz.

Formularele pentru diverse prestații familiale: sunt eliberate, în funcție de conținut, de Agențiile Județene/Municipală pentru Plăți și Inspecție Socială, de Serviciile de evidență a persoanelor din cadrul primăriilor, de unitățile școlare unde învață copiii lucrătorului, de Direcția Județeană/ Municipală de Asistență Socială și Protecția Copilului

Instituțiile competente din Spania în materie de formulare europene sunt:

- pentru majoritatea categoriilor de formulare, **Institutul Național de Securitate Socială (INSS)** prin rețeaua sa de centre de informații pentru cetățeni (CAISS);
- pentru seria de formulare referitoare la șomaj organismul competent este **Serviciul Public de Ocupare (SEPE/INEM)**, prin rețeaua sa de agenții de ocupare.

În practică, atunci când se prezintă unei instituții spaniole un formular în limba română, aceasta poate să-l compare cu unul redactat în limba spaniolă, **nefiind nevoie de traducere**, deoarece conținutul formularului este ușor de înțeles.